

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

2. De promulgatione legis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Differt lex à priuilegio, quod priuilegium sit lex priuata. Denique lex debet esse constans & perpetua, in quodiffert à præcepto seu mandato, tendente ad personas singulares, cum quibus plerumque extinguitur, imò etiam per mortem mandantis.

Lex autem non extinguitur, nisi vel à legislatore vel successore reuocetur, vel consuetudine abrogetur, vel ob rerum mutationem inutilis fiat, iuxta Isidorum, Lex etiam debet esse manifesta, ne aliquid per obscuritatem in captionem contineat.

§3.

CAP. II.

De Promulgatione Legis.

Constat ex præcedenti Capite ad Essentiam Legis requiri, vt communicati denunciata sit. Cū enim lex sit communis viuendi regula, ideo publicari debet, vt omnes secundum eam actiones suas instituere possint, iuxta legem 9. C. de Legibus: *Leges sacratissima, qua constringunt hominum vitas, intelligi ab omnibus debent.*

Lex publicè in curia Principis promulgata, quatenus est ex sua parte, statim habet essentialem vim obligandi subditos omnes, licet secundum actum non astringat inuincibiliter ignorantes. Patet ex cap. 1. de Concess. præb. in 6. Lex seu constitutio & mandatum nullos astringunt, nisi postquam ad notitiam peruenerint eorundem; aut nisi post tempus, infra quod ignorare minime debuissent. Simile habet in igne, quod quidem per se habet potestatem vrendi omnes, sed neminem nisi propinquum *sibi, urit*

E 2 Ad

- 2 Ad substantiam legis non requiritur scriptura, sed sufficit voce, vel alio signo denunciata esse. Quod si ius à Iustin. scriptum nuncupetur, id non idcò fit, quod requiratur ad legis substantiã scriptura, sed quod lex plerunque in scriptum redigatur, vt non pereat.
- 3 Si legislator tempus adiiciat, ex quo lex sua obligare debeat, incipit eius obligatio secundum voluntatem ita statuentis.
- 4 Si legislator nullum tempus adiiciat, discrimen est inter Legem Imperatoriam & Pontificiam: illa enim ante obligandi vim non acquirit, quam elapso bimestri, post factam promulgationem in singulis prouinciis. Pontificia autem simul ac in curia Romana promulgata est, in toto orbe obligandi vim habet, quatenus est ex parte legis. Prob. prior pars ex Concilio Trident. vbi Pius IV. sic: *Quia tamen iura etiam communi (Caesareo) sancitum est, vt Constitutiones nouae, vim non nisi post certum tempus obtineant.* Posterior probat. Quia lex ad sui valorem suapte natura plus non postulat, quam vt semel in Curia principis publicetur, vnde deinde in aliorum notitiam deuenire potest: Neque etiam Ecclesiastica aliqua constitutio extat, quæ maiorem publicationem, aut temporis aliquod interuallum post primam promulgationem requirat.
- 5 Hinc discrimen inter vtramque legem, quod licet Imperatoria, intra duorum mensium spacium, post promulgationem à maiore parte prouincialium recipiatur, & in vsum deducatur, nullam tamen re ipsa obligationem adfert, sed à quouis subdito sine culpa intra illud tempus negligi potest. Lex autem Pontificia simul ac Romæ publicata est.

om. ep

omnem vim obligandi habet: cur autem Diœcesanos absentes lex Romæ promulgata non statim obliget, id non prouenit ex defectu legis, sed alicuius conditionis accidentalis puta, quia eam ignorant.

Elapsis duobus mensibus, post promulgationem Legum Cæsarearum factam, in Metropoli prouinciæ, ignorantia probabilis non præsumitur, sed ab allegante probari debet. 6

Lex etiam Ecclesiastica, si sit irritans alicuius actus, iure naturali & diuino alioquin subsistentis, plerunque censi non debet, effectum sortiri, priusquam in diœcesi promulgata sit. Exemplum habes in Concilio Tridentino, sessione 23. ca. 45. de reform. ubi requirit approbationem Episcopi ad exponendos sacerdotes. Et in bulla Pii V. infirmantis contractus censuales, quamuis ea Bulla apud nos recepta non sit. 7

Ratio est, quod alioquin eiusmodi leges in multorum detrimentum cessuræ essent, qui inuincibili earum ignorantia laborantes, tales contractus celebrarent, vel à Sacerdotibus non approbatis Sacramentalem absolutionem postularent, sicut antea consueuerunt. Siquidem hoc proprium est legam irritantium actum, non in odium agentium, sed ob defectum solemnitatis; quod postquam eiusmodi leges vim obligandi consecutæ sunt, effectum irritationis consequentur etiam erga ignorantés. 86.

(o)